

Rijksmonumenten gemeente Rijssen-Holten 29-05-2018

Monument-nummer	Adres	Plaats (Kern)	Oorspronkelijke functie	Huidige functie	Naam	Datering	Architect	Korte omschrijving	Opmerking
RDMZ_22215	Borkeldsweg 91	Holten	Boerderij	Boerderij	Struik	1857		Boerderij onder afgewolfd rieten zadeldak. De vensters van het woongedeelte hebben een roedeverdeling en luiken aan beide kanten.	
RDMZ_22216	Pasmansweg 3	Holten	Boerderij	Boerderij		18e eeuw		Boerderij uit de achttiende eeuw onder een groot rieten schilddak. Het interieur is in 1992 grotendeels gemoderniseerd. In de stal zijn vier gebinten bewaard gebleven. De zesruits-vensters in de voorgevel zijn uit de eerste helft/het midden van de negentiende eeuw. De vensters in de zijgevels van het woongedeelte zijn in de twintigste eeuw gemoderniseerd.	
RDMZ_22217	Kerkplein 1	Holten	Kerktoeren	Kerktoeren	Toren NH kerk	14e eeuw		Na de brand van 1929 is de toren als onderdeel van de middeleeuwse kerk bewaard gebleven. De Dorpskerk zelf werd herbouwd in 1832. De gepleisterde toren van drie geledingen heeft een met leien gedekte spits.	
RDMZ_22218	Dijkerhoekseweg 22	Holten	Molen	Molen	Windkorenmoelen Dijkerhoek/De Hegeman	1890		Windkorenmolen met bakkerij 'Dijkerhoek' is in 1890 gebouwd door de firma F. ten Zijthoff & Zn. uit Deventer voor de weduwe van Hendrik Jan Klein Baltink. De molen is een achtkantige bovenkruier met een lage stelling, stenen onderstuk, houten tussenstuk, een kap met riet gedekt en stroomlijnwieken. Begin jaren tachtig van de 20ste eeuw is de molen gerestaureerd. In 1983 krijgt de molen de naam 'De Hegeman', de meisjesnaam van weduwe Klein Baltink.	
RDMZ_33020	Arend Barenstraat/Brekeldlaan (hoek)	Rijssen	Begraafplaats	Begraafplaats	Joodse Begraafplaats	1878		De eerste Joodse begraafplaats in Rijssen werd aangelegd aan het eind van de achttiende eeuw op De Hagen. In 1878 werd de begraafplaats op de Brekelt aan de Arend Baanstraat in gebruik genomen. De dodenakker op De Hagen is in 1949 geruimd. Er bevinden zich 76 grafstenen. In 1990 is hier een monument opgericht voor de meer dan honderd Rijssense Joden die door de nazi-Duitse bezetter zijn weggevoerd en vermoord.	
RDMZ_33021	Bouwstraat 49	Rijssen	Woonhuis	Woonhuis		1750		Eenvoudig pand met houten topgevel, vensters met roedeverdeling waarvan het grootste venster halve luiken heeft.	
RDMZ_33022	Oude Veerweg 6	Rijssen	Boerderij	Boerderij		1773		Boerderij uit 1773 met een wolfdak met riet en pannen gedekt. Het woongedeelte heeft vensters met roedeverdeling. Het bedrijfsgebouwtje heeft in de achtergevel een korfboogvormige deel deur en twee kleine rondboogdeurtjes.	
RDMZ_514957	Kasteellaan 1	Rijssen	Landhuis	Museum	Oosterhof (hoofdgebouw)	1e kwart, 16e eeuw		Het hoofdgebouw van de historische buitenplaats De Oosterhof is in het eerste kwart van de 16de eeuw gebouwd. In de daarop volgende eeuwen is het gebouw verschillende malen aangepast. Dat was voor het laatst in 1967. Toen is de westelijke vleugel op de kelder na verwijderd en ook zijn toen de indeling en het interieur gewijzigd. Op dit moment zijn in het gebouw Het Rijssens Museum en het Internationale Brandweermuseum Rijssen ondergebracht.	

Rijksmonumenten gemeente Rijssen-Holten 29-05-2018

Monument-nummer	Adres	Plaats (Kern)	Oorspronkelijke functie	Huidige functie	Naam	Datering	Architect	Korte omschrijving	Opmerking
RDMZ_33025	Rozengarde 63	Rijssen	Werk-woonhuis	Woonhuis		19e eeuw		Oorspronkelijk was dit een werk-woonhuis. Het pand heeft een schilddak met hoekschoorstenen, een lijstgevel en een voordeuromlijsting. Aan de rechterzijde is een lange aanbouw zonder verdieping. Links bevindt zich een korter aanbouwtje.	
RDMZ_33026	Schild 8	Rijssen	Kerk	Kerk	Schildkerk/Grote kerk	12e-20e eeuw		De Schildkerk of Grote Kerk is een protestantse kerk. Tot de Reformatie was de kerk gewijd aan de heilige Dionysius. Een deel van de noordmuur van de huidige kerk is nog uit de 12de eeuw. Toen was het een eenbeukige tufstenen kerk in romaanse stijl. In 1826 stortte de romaanse toren door bouwvalligheid in. Vervolgens is de voorgevel gesloopt en vervangen door een gevel in neoclassicistische stijl met bovenop een houten (nood)torentje. Tegelijkertijd zijn de zijmuren en gewelven van de eerste travee vernieuwd en het overige metselwerk hersteld. In 1924/1925 is aan de zuidkant een nieuwe zijbeuk met een portaal en trappenhuis toegevoegd die leiden naar de oostelijke galerij.	
RDMZ_33027	plein bij De Hoge Wal	Rijssen	Pomp	Pomp	Stadspomp	1799		Zandstenen pomp met stadswapen en jaartal 1799. De pomp stond jarenlang aan de Haarstraat en is in april 2018 herplaatst op het plein De Hoge Wal.	
RDMZ_33028	Grotestraat 7	Rijssen	Woonhuis	Kantoor		1664		Van oorsprong een woonhuis met trapgevel uit 1664. Op dit moment is het pand in gebruik als kantoor.	
RDMZ_33029	Grotestraat 25	Rijssen	Woonhuis	Woon-winkelhuis		1600		Pand met topgevel van hout en vakwerk met siermetselwerkvulling. Het pand heeft een aangepaste winkelpui.	
RDMZ_33030	Pelmolenpad 9/9A	Rijssen	Molen	Molen	Pelmolen Ter Horst	1752		Pelmolen Ter Horst is een achtkantige stellingmolen, gebouwd door Jan ter Horst in 1752. De windoliemolen was een van de drie belangrijkste industriemolens van Twente. Op de begane grond in de olieslagerij maakte de molenaars olie van kool- en lijnzaad. Bij gunstige harde wind maakten ze op de derde verdieping in de pellerij gort van gerst. In 1913 werd de productie stilgelegd. Het beheer van de molen is overgenomen door Stichting Pelmolen Ter Horst. Na een restauratie in 1973 is de molen opengesteld voor publiek.	
RDMZ_45543	Rijssenseweg, bij	Holten	Archeologie	Archeologie	Kasteel de Waerdenborch	14e eeuw		Terrein waarin de overblijfselen van het kasteel de Waerdenborch zichtbaar zijn. Het kasteel werd in 1378 gebouwd in opdracht van de bisschop van Utrecht om zijn gebied in het oosten, het Oversticht, dat later Overijssel zou worden genoemd, tegen invallen van de Geldersen te beschermen. Al in 1380 werd het platgebrand, maar de stad Deventer heeft het in 1382 herbouwd. De fundamenten van het kasteel zijn in 1972 blootgelegd.	
RDMZ_45544	Postweg, bij	Holten	Archeologie	Archeologie	Grafheuvel	Neolithicum		Terrein met een grafheuvel uit het Neolithicum. De grafheuvel zelf en een strook van 10 meter rondom, gemeten vanaf de voet, zijn beschermd als archeologisch monument.	

Rijksmonumenten gemeente Rijssen-Holten 29-05-2018

Monument-nummer	Adres	Plaats (Kern)	Oorspronkelijke functie	Huidige functie	Naam	Datering	Architect	Korte omschrijving	Opmerking
RDMZ_508544		Rijssen	Park	Park	Het Volkspark (park) (complex)	1914-1919		Volkspark met Parkgebouw, een volière en een gedenknaald. Het park is ontworpen door L.A. Springer in 1914-1919. De officiële opening vond plaats in 1920. Al in 1893 diende de leiding van de textiel fabriek een verzoek in bij de gemeente om een volkspark te stichten ter herinnering aan J.H. en G.H. ter Horst en "tot bevordering van nuttige en aangename ontspanning voor de arbeidende klasse". De parkinrichting zou door D. Wattez ontworpen worden. Deze plannen gingen niet door. In 1912 kwamen P.A.H. en J. ter Horst met plannen die wel uitgevoerd zijn. Er werd hiertoe een stuk grond van het landgoed de Oosterhof aangekocht.	
RDMZ_508545	Oosterhofweg 49	Rijssen	Cultureel centrum	Cultureel centrum	Het Volkspark (Parkgebouw)	1914	Muller, Karel	Het Parkgebouw uit 1914 is ontworpen door Karel Muller en is uitgevoerd in Hollandse neo-renaïssancestijl. Kenmerken daarvan zijn het toepassen van baksteen, kruis- en bolvensters en gestucte aanzetstenen. Ook zijn er invloeden van expressionistische Duitse architectuur te zien, zoals de vorm van de torenbekroning. Hoewel het interieur ingrijpend is gemoderniseerd, de galerij aan de voorgevel gedeeltelijk is dichtgezet en aan de zuidgevel een uitbouw is toegevoegd, heeft het parkgebouw monumentale waarde.	
RDMZ_508546	Oosterhofweg 49	Rijssen	Voliere	Voliere	Het Volkspark (Voliere)	1922		De volière uit 1922, ook wel aangeduid als hoenderhok, heeft een langwerpige plattegrond. Aan weerszijden van een centrale gang bevinden zich vogelverblijven. Rondom deze verblijven zijn, op een betonnen ondergrond, ijzeren buitenverblijven gerealiseerd die zijn afgedekt met glazen platen.	
RDMZ_508547	Oosterhofweg 49	Rijssen	Gedenkteken	Gedenkteken	Het Volkspark (gedenknaald)	1922		De gedenknaald bestaat uit granieten obelisk op een vierkant voetstuk. Op de gedenknaald zijn diverse reliëfvoorstellingen te zien met als onderwerp de textielindustrie. Ook is er een inscriptie: "Ter herinnering aan onze geachte patroons Auke Hajo ter Horst en Jan ter Horst Jhzn. de stichters van dit park. De arbeiders en arbeidsters van Ter Horst en co. Rijssen 30 dec. 1922".	
RDMZ_508548	Oosterhofweg 49	Rijssen	Park	Park	Het Volkspark (park)	1920	Springer, L.A.	Het Volkspark is een landschapspark met hoogteverschillen, boomgroepen en wandelpaden. Op het hoogste deel van het terrein, tussen het Parkgebouw en de Muziekkoepeel, ligt een geometrisch aangelegde tuin. Daaromheen is een landschappelijk aangelegd deel dat voor een groot deel wordt omgrind door een parkbos, met vijver, boom- en heestergroepen, gebogen paden, een gazon en een boerderij.	

Rijksmonumenten gemeente Rijssen-Holten 29-05-2018

Monument-nummer	Adres	Plaats (Kern)	Oorspronkelijke functie	Huidige functie	Naam	Datering	Architect	Korte omschrijving	Opmerking
RDMZ_508555	Rozengarde 51	Rijssen	Kerk	Kerk	Dionysiuskerk	1924	Cuypers, J.Th.J.	De Dionysiuskerk is een van de zes Rooms-katholieke kerken die in de jaren twintig van de twintigste eeuw in het dekenaat Almelo werden gebouwd. Dekenaten zijn gebieden met meerdere parochies. Na de bouw van de pastorie werd het kerkgebouw aanbesteed. Voordat er met de bouw begonnen kon worden moest eerst de ruim 100 jaar oude Waterstaatskerk worden afgebroken. Joseph Cuypers ontwierp een kerk met de plattegrond in de vorm van een latijns kruis. Onder invloed van zijn vader, de architect P.J.H. Cuypers, kreeg de kerk kenmerken van de gotische bouwstijl. De ramen van de gesloopte Waterstaatskerk zijn herplaatst in de vensters van het schip. De andere ramen uit de jaren '20 van de twintigste eeuw zijn van Joep Nicolas.	
RDMZ_508556	Rozengarde 53	Rijssen	Pastorie	Pastorie	Pastorie Dionysiuskerk	1924	Cuypers, J.Th.J.	De pastorie bij de Dionysiuskerk staat op een rechthoekige plattegrond en bestaat uit twee bouwlagen met daarop een schilddak gedekt met leien. In alle kozijnen zitten glas-in-lood bovenramen. Hoewel de pastorie soberder is uitgevoerd dan de kerk, is de bouwstijl vergelijkbaar. In het interieur vallen met name de tegellambrizeringen en het ambachtelijke timmerwerk op.	
RDMZ_508557	Enterstraat bij 118	Rijssen	Poortgebouw en baarhuisje	Poortgebouw	Poortgebouw R.K. Begraafplaats	1880		In 1880 is de Rooms Katholieke begraafplaats gesticht, kort daarna is het Poortgebouw met lijkenhuis gebouwd. Het bakstenen gebouw is uitgevoerd in een mengsel van neo-gotiek en Hollandse neo-renaïssancestijl. Dit poortgebouw is identiek aan het exemplaar dat in Deventer staat op de in 1869 gestichte R.K. begraafplaats.	
RDMZ_508558	Oosterhofweg 250	Rijssen	Sanatorium	Woonhuis		ca. 1900		Dit dagsanatorium is een voormalig zomerhuis van A.H. ter Horst, van de textielfirma Ter Horst. Hij liet het sanatorium in 1914 verplaatsen van het buitenverblijf Grimberg naar een stuk grond van het landgoed Oosterhof, dat door jonkheer F.A. Coenen beschikbaar was gesteld. Rondom het houten gebouw lagen oorspronkelijk vijf lighallen die aan de voorzijde waren geopend en op de zon werden of uit de wind konden worden gericht. Ter Horst stichtte het sanatorium voor fabrieksarbeiders met tuberculose. Minder ernstige of herstellende patiënten konden hier buiten het winterseizoen overdag terecht, zij overnachtten elders. Het gebouw bood op de verdieping woonruimte aan een verpleegster.	

Rijksmonumenten gemeente Rijssen-Holten 29-05-2018

Monument-nummer	Adres	Plaats (Kern)	Oorspronkelijke functie	Huidige functie	Naam	Datering	Architect	Korte omschrijving	Opmerking
RDMZ_508560 = 508559	Lentfersweg bij 9	Rijssen	Begraafplaats	Begraafplaats	Oude gemeentelijke begraafplaats	eind 19e eeuw		Van deze eind 19de eeuw aangelegde begraafplaats is een groot deel gereserveerd voor familiegraven van Ter Horst. De familiegraven bestaan uit eenvoudige natuurstenen platen met inscriptie. Ook zijn er enkele graftuinen afgezet met een ijzeren hekwerk. Op de begraafplaats is ook de in 1990 gestorven schrijver Belcampo begraven. Daarnaast staan er ruim 100 houten grafmonumenten.	
RDMZ_508560	Wierdensestraat 114	Rijssen	Woonhuis	Woonhuis		1912	Van der Goot, J; Kruisweg, C.J.	Van de drie villa's die zijn gebouwd in opdracht van de familie Ter Horst is deze als enige bewaard gebleven. De villa's lagen direct tegenover het voormalige fabrieksterrein van de familie. De villa is gebouwd in 1912 door architecten Van der Goot en Kruisweg en heeft stijlkenmerken van het Hollands Classicisme.	
RDMZ_512593	Burgemeester van der Borchstraat 29	Holten	Werk-woonhuis	Werk-woonhuis	De Zonnebelt	1933	Vegter, J.J.M.	Het woonhuis met praktijk 'de Zonnebelt' is in 1933 gebouwd volgens een ontwerp van de architect J.J.M. Vegter. Het huis was voor de broer van de architect, namelijk G.S.E. Vegter, die in Holten dierenarts was. Het huis past goed bij de landelijke architectuur van Holten. Het heeft een schuin dak, een gesloten bouwvorm en houten ramen met luiken in gemetselde muren en is bereikbaar via een steile oprit met bomen. De tuin is ontworpen door Mien Ruijs en heeft onder andere een ommuurde tuin aan de oostzijde van het huis.	
RDMZ_512594	Holterbergweg 2	Holten	Werk-woonhuis	Werk-woonhuis	Panochthus	1935	Loggers, T.J.	Architect Loggers ontwierp het 'Panochthus' in 1935. Het dubbel woonhuis met architectenbureau heeft een organische vorm en wordt ook wel 'de Kameel' genoemd. De bouwstijl is geïnspireerd op de villa's van de Amsterdamse School van rond 1920 die kunnen worden aangetroffen in het Park Meerwijk in Bergen.	
RDMZ_512595	Helhuizerweg 3	Holten	Jachthuis	Woonhuis?		1934		Het voormalig jachthuis ligt op de Holterberg en werd in 1934 gebouwd in opdracht van een Haagse bankiersfamilie. Voor het ontwerp zijn Noorse blokhutten als voorbeeld genomen.	
RDMZ_154956	Kasteellaan 1	Rijssen	Buitenplaats	Buitenplaats	Historische buitenplaats de Oosterhof (complex)	12e-20e eeuw		De historische buitenplaats 'De Oosterhof' ligt aan de oostkant van Rijssen. Het complex bestaat uit een hoofdgebouw (De Oosterhof), de historische parkaanleg en een tuinmuur. Het hoofdgebouw met twee bouwhuizen en de voormalige moestuin liggen op een deel van het terrein uit de 17de eeuw. De beide bouwhuizen vallen buiten de bescherming. De rechter is in 1964 afgebroken en in 1969 vanaf de grond af aan opnieuw opgetrokken; alleen de beide gevelstenen boven de toegangsdeur zijn oud. Het linker bouwhuis is nieuwbouw uit 2002. Hetzelfde geldt voor het toegangshek en de brug.	

Rijksmonumenten gemeente Rijssen-Holten 29-05-2018

Monument-nummer	Adres	Plaats (Kern)	Oorspronkelijke functie	Huidige functie	Naam	Datering	Architect	Korte omschrijving	Opmerking
RDMZ_514959	Kasteellaan 1	Rijssen	Tuinmuur	Tuinmuur	Historische buitenplaats de Oosterhof (tuinmuur)	1e kwart, 19e eeuw		De tuinmuur bij de historische buitenplaats De Oosterhof loopt langs het noordelijke deel van de gracht. De muur is een overblijfsel van een bakstenen fruitmuur in de voormalige moestuin van de buitenplaats.	
RDMZ_529905	Kasteellaan 1	Rijssen	Park	Park	Historische buitenplaats de Oosterhof (historische parkaanleg)	17e-19e eeuw		De historische parkaanleg van de historische buitenplaats De Oosterhof betaamt uit een deel binnen de gracht en een deel daarbuiten. Binnen de gracht leidt een laantje met rondgeknipte buxushagen naar de voordeur van het huis (het hoofdgebouw). Ten westen van het huis ligt een vroeg 19de-eeuws wandelbosje met vijver en ten noorden bevindt zich de voormalige moestuin met tuinmuur. Buiten de grachten liggen lanen, een parkbos en weilanden, uit het begin en midden van de 19de eeuw.	
RDMZ_530015	Kerkplein 1	Holten	Orgel	Orgel		1855		Het orgel in de Dorpskerk van Holten werd in 1855 gebouwd door de bekende orgelmaker C.F.A. Naber uit Deventer.	Voorbeschermd sinds 2006. Aanwijzing niet definitief.